

AFRIKANSKA (BANJUL) STADGAN OM MÄNSKLIGA OCH FOLKENS RÄTTIGHETER

(Antagen 27 juni 1981, CAB/LEG/67/3 rev. 5 OAU Doc., 21 ILM 58 (1982), trädde i kraft 21 oktober 1986)

Ingress

De afrikanska stater som är medlemmar av Organisationen för afrikansk enhet OAU (Organization of African Unity), parterna i detta konvention med titeln "Afrikanska stadgan om mänskliga och folkens rättigheter",

Erinrar beslut 115 (XVI) av församlingen för överhuvudena för stater och regeringar vid sin sextonde ordinarie session som hölls i Monrovia, Liberia, 17 till 20 juli 1979, om utarbetandet av ett "preliminärt förslag om en Afrikansk stadga om mänskliga och folkens rättigheter som bland annat sörjer för upprättandet av organ för att främja och skydda mänskliga och folkens rättigheter";

I beaktande av stadgan om Organisationen för afrikansk enhet, som föreskriver att "frihet, jämlikhet, rättvisa och värdighet är viktiga mål för att uppnå berättigade förväntningar för de afrikanska folken";

Bekräftar på nytt löftet som de högtidligen gav i artikel 2 i nämnda stadga, att utrota alla former av kolonialism från Afrika, att samordna och intensifiera sitt samarbete och sina insatser för att uppnå ett bättre liv för de afrikanska folken och att främja internationellt samarbete med vederbörligt beaktande av Förenta Nationernas stadga och den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna;

Med hänsyn till fördelarna med den afrikanska civilisationens historiska traditioner och värderingar, som ska inspirera och karakterisera deras diskussion om begreppet mänskliga och folkens rättigheter;

Då å ena sidan grundläggande mänskliga rättigheter beror på människors karaktärsdrag som motiverar att de skyddas nationellt och internationellt, och å andra sidan att verkligheten och respekten för folkens rättigheter med nödvändighet garanterar mänskliga rättigheter;

Med tanke på att åtnjutande av rättigheter och friheter också antyder att var och en har vissa skyldigheter; Med övertygelse om att det hädanefter är viktigt att ägna särskild uppmärksamhet åt rätten till utveckling och att civila och politiska rättigheter inte kan skiljas från ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter i sin skapelse liksom i deras allmängiltighet, och att uppfyllandet av ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter är en garanti för åtnjutande av civila och politiska rättigheter;

Då de är medvetna om sin skyldighet att uppnå total befrielse av Afrika, vars folk fortfarande kämpar för sin värdighet och verkliga oberoende, och för att undanröja kolonialism, nykolonialism, apartheid, sionism och få bort aggressiva utländska militärbaser och alla former av diskriminering, särskilt på grund av ras, etnisk grupp, färg, kön, språk, religion eller politiska åsikter;

Då de på nytt bekräftar att de ansluter sig till principerna om mänskliga och folkens

rättigheter och friheter i de deklarationer, konventioner och andra dokument som har antagits av Organisationen för afrikansk enhet, av de alliansfria ländernas rörelse (Movement of Non-Aligned Countries) och av Förenta Nationerna;

Då de är fast övertygade om sin skyldighet att främja och skydda mänskliga och folkens rättigheter och friheter och med hänsyn till den betydelse som traditionellt är knuten till dessa rättigheter och friheter i Afrika;

Har de enats om följande:

Del I: Rättigheter och skyldigheter

Kapitel I: Mänskliga och folkens rättigheter

180

Artikel 1

Medlemsstaterna i Organisationen för afrikansk enhet, parterna i denna stadga, skall erkänna de rättigheter, skyldigheter och friheter i detta kapitel och skall åtar sig att vidta lagstiftningsåtgärder eller andra åtgärder för att verkställa dem.

Artikel 2

Varje person skall ha rätt att åtnjuta de rättigheter och friheter som erkänns och garanteras i denna stadga, utan åtskillnad av något slag, såsom ras, etniskt grupp, färg, kön, språk, religion, politisk eller annan åskådning, nationellt och socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt.

Artikel 3

1. Varje person skall vara jämlik inför lagen.
2. Varje person skall ha rätt till samma skydd av lagen.

Artikel 4

Människor är okränkbara. Varje människa skall ha rätt till respekt för sitt liv och integritet av hans person. Ingen får godtyckligt fråntas denna rätt.

Artikel 5

Varje individ skall ha rätten till att den inneboende värdigheten hos en mänsklig varelse respekteras och att hans juridiska status erkänns. Alla former av exploatering och förödmjukelse av människor, särskilt slaveri, slavhandel, tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling skall vara förbjudet.

Artikel 6

Varje individ har rätt till frihet och säkerhet för hans person. Ingen får berövas sin frihet utom skäl och villkor som tidigare fastställts av lag. Framför allt kan ingen godtyckligt gripas eller frihetsberövas.

Artikel 7

1. Varje individ skall ha rätt att få sin sak hörd. Detta omfattar: (a) rätten att överklaga till behöriga nationella organ mot handlingar som kränker hans grundläggande rättigheter vilka erkänns och garanteras av gällande konventioner, lagar, förordningar och skyldigheter, (b) rätten att betraktas som oskyldig till dess hans skuld genom behörig domstol har bevisats, (c) rätten till försvar, inklusive rätten att försvaras av ombud av eget val, (d) rätt att få sin sak prövad inom skälig tid av en opartisk domstol.

2. Ingen får dömas för en handling eller underlåtenhet som inte var rättsligt straffbar när den begicks. Ingen påföljd kan åläggas för brott som inte var straffbart när det begicks. Straff är personligt och kan bara åläggas gärningsmannen.

Artikel 8

Samvetsfrihet, yrket religion och dess fria utövande skall garanteras. Ingen kan utsättas för åtgärder som begränsar utövandet av dessa friheter, förutom vad lagar och förordningar anger.

Artikel 9

1. Varje individ skall ha rätt att få information.
2. Varje individ skall ha rätt att uttrycka och sprida sina åsikter inom lagens gränser.

Artikel 10

1. Varje individ skall ha rätt till fri association, förutsatt att han håller sig till lagen.
2. Ingen får tvingas att ansluta sig till en förening eller förbund, förutom de krav på solidaritet som avses i artikel 29.

Artikel 11

Varje individ skall ha rätt att fritt samlas tillsammans med andra. Denna rätt skall endast inskränkas av nödvändiga begränsningar som anges i lag, i synnerhet de som antagits av hänsyn till nationell säkerhet, andra människors säkerhet, hälsa, etik, rättigheter och friheter.

Artikel 12

1. Varje individ skall ha rätt att röra sig fritt och att bosätta sig inom gränserna för ett land, om han håller sig till lagen.
2. Varje individ skall ha rätt att lämna varje land, inbegripet sitt eget, och att återvända till sitt land. Denna rätt får endast vara föremål för restriktioner som föreskrivs i lagstiftning för skydd av nationell säkerhet, lag och ordning, allmän hälsa eller moral.
3. Varje individ har rätt, när han förföljs, att söka och få asyl i andra länder i enlighet med lagstiftningen i dessa länder och internationella konventioner.
4. En utländsk medborgare som lagligen släppts in på ett territorium tillhörigt ett land som är part i denna stadga, får endast utvisas från denna stat på grund av ett beslut som fattats i enlighet med lagen.
5. Massutvisning av utländska medborgare skall vara förbjuden. Massutvisning skall vara det som riktar sig mot nationella, ras-, etniska eller religiösa grupper.

Artikel 13

1. Varje medborgare skall ha rätt att fritt delta i ledningen av sin land, antingen direkt eller genom fritt valda ombud, i enlighet med lagens bestämmelser.
2. Varje medborgare skall ha rätt till lika tillträde till offentlig tjänst i sitt land.
3. Varje individ skall ha rätt till tillgång till offentlig egendom och tjänster, enligt strikt jämlikhet för alla personer inför lagen.

Artikel 14

Äganderätten skall garanteras. Den kan bara inkräktas på om det gagnar allmänhetens bästa eller om det ligger i allmänhetens generella intresse, och i enlighet med bestämmelserna i tillämpliga lagar.

Artikel 15

Varje individ skall ha rätt att arbeta under rättvisa och tillfredsställande villkor, och skall få lika lön för lika arbete.

Artikel 16

1. Varje individ skall ha rätt att åtnjuta bästa möjliga tillstånd av fysisk och psykisk hälsa.
2. Stater som är parter i denna Stadga skall vidta nödvändiga åtgärder för att skydda sitt folks hälsa och säkerställa att medborgarna får läkarvård när de är sjuka.

Artikel 17

1. Varje individ skall ha rätt till undervisning.
2. Varje individ får fritt delta i det kulturella livet i sitt närområde.
3. Främjande och skydd av moral och traditionella värderingar som erkänts av gemenskapen skall vara en skyldighet för staten.

Artikel 18

1. Familjen skall vara den naturliga enheten och grunden för samhället. Den skall skyddas av staten som skall ta hand om familjens fysiska hälsa och moral.
2. Staten skall ha skyldighet att bistå familjen som är förvaltare av moral och traditionella värden vilka har erkänts av närområdet.
3. Staten skall undanröja all diskriminering av kvinnor och även säkerställa skyddet av kvinnans och barnets rättigheter, vilka anges i internationella fördrag och konventioner.
4. Äldre och funktionshindrade ska också ha rätt till särskilt skydd, i enlighet med deras fysiska och psykiska behov.

Artikel 19

Alla folk skall vara lika, åtnjuta samma respekt och ha samma rättigheter. Ingenting skall motivera dominans över ett folk av ett annat.

Artikel 20

1. Alla folk skall ha rätt till existens. De skall ha obestriddlig och omistlig rätt till självbestämmande. De skall fritt bestämma sin politiska status och skall fortsätta sin ekonomiska och sociala utveckling enligt de policyn de fritt har valt.
2. Koloniserade och förtryckta folk skall ha rätt att frigöra sig från dominansens bojor genom att tillgripa vadhelst som har erkänts av det internationella samfundet.
3. Alla folk skall ha rätt till hjälp från stater som är parter i denna stadga, i sin befrielsekamp mot utländsk dominans, oavsett om denna är politisk, ekonomisk eller kulturell.

Artikel 21

1. Alla folk skall fritt förfoga över sitt välstånd och sina naturtillgångar. Denna rätt skall utövas uteslutande i folkets intresse. I inget fall skall ett folk berövas den.

2. Vid ödeläggelse skall de människorna som måste lämna sina hem ha rätt till lagligt återställande av sin egendom samt till en skälig kompensation.
3. Det fria förfogandet över välstånd och naturresurser skall utövas utan att det påverkar skyldigheten att främja internationellt ekonomiskt samarbete baserat på ömsesidig respekt, rättvisa, utbyte samt principerna i internationella lagar.
4. Stater som är parter i denna Stadga skall individuellt och kollektivt utöva rätten att fritt förfoga över sitt välstånd och sina naturresurser, i syfte att stärka afrikansk enighet och solidaritet.
5. Stater som har undertecknat denna Stadga skall åta sig att avskaffa alla former av utländska ekonomisk exploatering, särskilt dem som praktiseras av internationella monopol, så att deras folk att dra full nytta av de fördelar som härrör från deras nationella resurser.

184

Artikel 22

1. Alla folk skall ha rätt till sin ekonomiska, sociala och kulturella utveckling med vederbörlig hänsyn till deras frihet och identitet och i lika åtnjutande av mänsklighetens gemensamma arv.
2. Staterna skall ha skyldighet, individuellt eller kollektivt, att säkerställa utövandet av rätten till utveckling.

Artikel 23

1. Alla folk skall ha rätt till nationell och internationell fred och säkerhet. Principerna om solidaritet och vänskapliga relationer som bekräftas av FN-stadgan och på nytt bekräftas av Organisationen för afrikansk enhets stadga, skall reglera relationerna stater emellan.
2. För att stärka fred, solidaritet och vänskapliga förbindelser skall parterna i denna Stadga säkerställa att (a) varje individ som åtnjuter rätten till asyl under artikel 12 i denna Stadga inte skall ägna sig åt omstörtande verksamhet mot sitt hemland eller någon annan stat som är part i denna Stadga, (b) deras territorier skall inte användas som baser för omstörtande eller terrorverksamhet mot människor i en annan stat som är part i denna Stadga.

Artikel 24

Alla folk skall ha rätt till en allmänt tillfredsställande miljö, gynnsam för deras utveckling.

Artikel 25

Stater som undertecknat denna Stadga skall ha skyldighet att främja och säkerställa genom undervisning och publicering, respekten för de rättigheter och friheter som anges i

föreliggande Stadga och att se till att människor förstår dessa fri- och rättigheter och motsvarande skyldigheter och förpliktelser.

Artikel 26

Stater som har undertecknat denna Stadga skall ha skyldighet att garantera domstolars oberoende och skall möjliggöra inrättande och förbättring av lämpliga nationella institutioner som fått i uppdrag att främja och skydda de rättigheter och friheter som garanteras genom denna stadga.

Kapitel II: Skyldigheter

Artikel 27

1. Varje person skall ha skyldigheter gentemot sin familj och samhället, staten och andra lagligt erkända närområden samt det internationella samfundet.
2. Rättigheter och friheter för varje enskild skall utövas med vederbörlig hänsyn till andra människors rättigheter, kollektiva säkerhet, moral och gemensamma intressen.

Artikel 28

Varje individ skall ha skyldighet att respektera och visa hänsyn gentemot sina medmänniskor utan diskriminering, och att upprätthålla förbindelser i syfte att främja, skydda och stärka ömsesidig respekt och tolerans.

Artikel 29

Den enskilde skall också ha skyldighet:

1. Att bevara en harmonisk utveckling av familjen och att arbeta för sammanhållning och respekt för familjen, att alltid respektera sina föräldrar, och att vid behov försörja dem;
2. Att tjäna sitt nationella samhälle genom att placera sin fysiska och intellektuella förmåga i dess tjänst;
3. Att inte åsidosätta säkerheten i den stat vars medborgare han är eller där han är bosatt;
4. Att bevara och stärka den sociala och nationella solidariteten, särskilt när den sistnämnda är hotad;
5. Att bevara och stärka sitt lands nationella oberoende och territoriella integritet och att bidra till dess försvar i enlighet med lagen;
6. Att arbeta efter bästa förmåga och kompetens, samt att betala skatt enligt lagen i samhällets intresse;

7. Att bevara och stärka positiva afrikanska kulturella värdena i sina relationer med andra medlemmar av samhället, i en anda av tolerans, dialog och samråd och i allmänhet bidra till främjandet av samhällets moraliska välbefinnande;

8. Att bidra efter bästa förmåga, vid varje tillfälle och på alla nivåer, till främjandet och uppnåendet av afrikansk enhet.

Del II: Skyddsåtgärder

Kapitel I: Upprättande och organisation av Afrikanska Kommissionen för mänskliga och folkens rättigheter

186

Artikel 30

En Afrikansk kommission för mänskliga och folkens rättigheter, nedan kallat ”Kommissionen”, skall inrättas inom ramen för Organisationen för afrikansk enhet, för att främja mänskliga och folkens rättigheter och se till att de skyddas i Afrika.

Artikel 31

1. Kommissionen skall bestå av elva ledamöter som väljs bland afrikanska personligheter av högsta anseende, kända för sin höga moral, integritet, opartiskhet och kompetens i frågor om mänskliga och folks rättigheter, med särskilt beaktande skall ges till personer med juridisk erfarenhet.

2. Medlemmarna i Kommissionen skall tjänstgöra i sin personliga kapacitet.

Artikel 32

Kommissionen skall inte omfatta mer än en medborgare från samma stat.

Artikel 33

Medlemmarna i Kommissionen skall utses genom sluten omröstning av församlingen för överhuvudena för stater och regeringar, från en lista över personer som har nominerats av de stater som är parter i denna Stadga.

Artikel 34

Varje stat som är part av denna Stadga får nominera högst två kandidater. De sökande måste vara medborgare i en av de stater som är parter i denna Stadga. När två kandidater har nominerats av en stat, får en vara medborgare i en annan än den nominerande staten.

Artikel 35

1. Generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet skall inbjuda stater till denna Stadga minst fyra månader före valet för att nominera kandidater;
2. Generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet skall göra en alfabetisk förteckning över personer som har nominerats och överlämna denna till stats- och regeringscheferna minst en månad före valet.

Artikel 36

Medlemmarna i Kommissionen skall väljas för en period av sex år och dessa skall vara berättigade till omval. Dock skall mandatperioden för fyra av de ledamöter som väljs vid det första valet upphöra efter två år och mandatperioden för tre andra efter fyra år.

187

Artikel 37

Omedelbart efter det första valet skall ordföranden i församlingen för överhuvudena för stater och regeringar i Organisationen för afrikansk enhet, dra lott för att fastställa namnen på de medlemmar som avses i artikel 36.

Artikel 38

När medlemmarna av Kommissionen har valts skall de avge en högtidlig försäkran att opartiskt och troget fullgöra sina åligganden.

Artikel 39

1. I händelse av dödsfall eller om en ledamot av Kommissionen avsäger sig uppdraget, skall ordföranden i Kommissionen omedelbart underrätta generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet, som skall ledigförklara platsen från dagen för dödsfallet eller från den dag då uppdraget blir ledigt.
2. Om alla medlemmar av Kommissionen är enhälliga om att en ledamot upphört att fullgöra sina uppgifter av annan anledning än tillfällig frånvaro, skall ordföranden i Kommissionen underrätta generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet, som då skall ledigförklara platsen.
3. I vart och ett av fallen ovan skall församlingen av överhuvudena för stater och regeringar ersätta den medlem vars plats blev ledig för den återstående tiden av hans period om perioden är kortare än sex månader.

Artikel 40

Varje ledamot av Kommissionen skall vara i tjänst tills den dag hans efterträdare tillträder tjänsten.

Artikel 41

Generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet skall utse Kommissionens sekreterare. Han skall även tillhandahålla den personal och de tjänster som krävs för Kommissionens effektiva fullgörande av dess åligganden. Organisationen för afrikansk enhet skall bära kostnaderna för personal och tjänster.

Artikel 42

1. Kommissionen skall välja sin ordförande och vice ordförande för en tvåårsperiod. Dessa skall vara berättigade till omval.
2. Kommissionen skall fastställa sin arbetsordning.
3. Sju ledamöter skall utgöra beslutförhet.
4. Vid lika röstetal skall ordföranden ha utslagsröst.
5. Generalsekreteraren får närvara vid Kommissionens möten. Han skall inte delta i överläggningar har heller inte rätt att rösta. Ordföranden för Kommissionen får dock inbjuda honom att tala.

Artikel 43

Under fullgörandet av sina åligganden skall Kommissionens ledamöter åtnjuta de diplomatiska privilegier och den immunitet som föreskrivs i Organisationen för afrikansk enhets allmänna konvention om privilegier och immunitet.

Artikel 44

Åtgärder skall vidtas för arvoden och ersättningar till ledamöterna i Kommissionen i Organisationen för afrikansk enhets ordinarie budget.

Kapitel II – Mandatet för Kommissionen

Artikel 45

Kommissionens funktioner skall vara:

1. Att främja mänskliga och folkens rättigheter och i synnerhet:

(a) Att samla in bevis, genomföra studier och undersökningar om afrikanska problem i området för mänskliga och folkens rättigheter, anordna seminarier, symposier och konferenser, sprida information, uppmuntra nationella och lokala institutioner som sysslar med mänskliga och folkens rättigheter och, om så skulle ske, ge sina synpunkter eller rekommendationer till regeringar.

(b) Att formulera och fastställa principer och regler som syftar till att lösa juridiska problem om mänskliga och folkens rättigheter och grundläggande friheter få vilka Afrikas regeringarna kan grunda sina lagstiftningar.

(c) Att samarbeta med andra afrikanska och internationella institutioner som berörs av främjande och skydd av mänskliga och folkens rättigheter.

2. Att säkerställa skyddet för mänskliga och folkens rättigheter enligt villkoren i denna stadga.

3. Att tolka alla bestämmelser i denna Stadga på begäran av en stat, en institution för OAU eller en afrikansk organisation som har erkänts av OAU.

4. Att utföra alla andra uppgifter som kan anförtros till den av församlingen av överhuvudena för stater och regeringar.

Kapitel III – Kommissionens förfarande

Artikel 46

Kommissionen får tillgripa vilken som helst lämplig metod för att göra en undersökning; den kan höra generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet eller någon annan person som kan upplysande den.

Meddelande från staterna

Artikel 47

Om en stat som är part i denna Stadga har goda skäl att tro att en annan stat som är part i denna Stadga har brutit mot bestämmelserna i stadgan, kan den dra, genom skriftlig kommunikation, denna stats uppmärksamhet till saken. Denna kommunikation skall också riktas till generalsekreteraren för OAU, och till ordföranden i Kommissionen. Inom tre månader efter mottagandet av kommunikationen, skall den stat till vilken kommunikationen riktades ge den frågande staten en skriftlig förklaring eller uttalande och klargöra frågan. Detta bör omfatta så mycket som möjligt relevant information om lagar och regler som har tillämpats och som är tillämpliga, om upprättelse som redan har getts eller vilka åtgärder som är möjliga.

Artikel 48

Om rådet inom tre månader från den dag då den ursprungliga kommunikationen togs emot av den stat till vilken den är riktad, frågan inte har löst sig till belåtenhet för de båda delaktiga staterna genom ömsesidiga förhandlingar eller andra fredliga förfarande, har skall båda stater ha rätt att hänskjuta frågan till Kommissionen genom ordföranden och skall underrätta de andra berörda staterna.

Artikel 49

Oavsett bestämmelserna i artikel 47, om en stat som är part i denna Stadga anser att annan stat har brutit mot bestämmelserna i stadgan, kan den hänskjuta ärendet direkt till Kommissionen genom att skicka en kommunikation till ordföranden, till Generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet och till den berörda staten.

190

Artikel 50

Kommissionen kan bara behandla ett ärende som har överlämnats till den efter att den har försäkrat sig om att alla lokala korrigerande åtgärder, om sådana existerar, har uttömts, såvida det inte är uppenbart för Kommissionen att förfarandet för att uppnå dessa åtgärder skulle bli oskäligt utdragen.

Artikel 51

1. Kommissionen får uppmana de berörda staterna att förse den med all relevant information.
2. När Kommissionen överväger frågan, kan de berörda staterna vara representerade inför den, och lämna skriftliga eller muntliga representationer.

Artikel 52

Efter att ha fått från de berörda medlemsstaterna och från andra källor alla uppgifter som den anser nödvändiga och efter att ha provat alla lämpliga medel för att nå en vänskaplig lösning som bygger på respekt för mänskliga och folkens rättigheter, skall Kommissionen utarbeta, inom en rimlig tid från den kommunikation som avses i artikel 48, en rapport med fakta och slutsatser. Denna rapport skall sändas till de berörda staterna och till församlingen för överhuvudena för stater och regeringar.

Artikel 53

Medan Kommissionen skickar sitt betänkande, får den göra till församlingen för överhuvudena för stater och regeringar sådana rekommendationer som den anser vara lämpliga.

Artikel 54

Kommissionen skall till varje ordinarie möte med församlingen för överhuvudena för stater och regeringar ge en rapport om sin verksamhet.

Andra kommunikationer

Artikel 55

1. Före varje sammanträde skall Kommissionens sekreterare göra en förteckning över kommunikationer från andra än de stater som är parter i denna Stadga och överlämna dem till medlemmarna i Kommissionen som skall ange vilka kommunikationer som bör tas upp till behandling av Kommissionen.
2. En kommunikation skall tas i beaktande av Kommissionen om en enkel majoritet av ledamöterna så beslutar.

Artikel 56

De Kommunikationer om mänskliga och folkens rättigheter som åsyftas i artikel 55 och som mottagits av Kommissionen, skall tas i beaktande om de:

1. Anger författarna även om dessa senare begär anonymitet,
2. Är förenliga med stadgan för Organisationen för afrikansk enhet eller med denna Stadga,
3. Inte är skrivna i nedvärderande eller förolämpande språk riktat mot staten i fråga och dess institutioner, eller till Organisationen för afrikansk enhet,
4. Inte enbart baseras på nyheter som har behandlats i massmedia,
5. Skickas efter det att uttömmande lokala åtgärder, om några, har vidtagits, om det inte är uppenbart att detta förfarande är oskäligt långt,
6. Inlämnas inom en rimlig tid från det att lokala medel är uttömda eller från det datum då Kommissionen fått kännedom om fallet, och
7. Inte omfattar ärenden som har avgjorts av involverade stater, i enlighet med principerna i FN-stadgan eller Organisationen för afrikansk enhets stadga eller bestämmelserna i denna Stadga.

Artikel 57

Innan något egentligt beslut fattas skall alla meddelanden av Kommissionens ordförande visas för den berörda staten.

Artikel 58

1. När det efter Kommissionens överläggningar tycks som om en eller flera kommunikationer uppenbarligen handlar om speciella fall som visar att det föreligger en rad allvarliga eller omfattande kränkningar av mänskliga och folkens rättigheter, skall Kommissionen uppmärksamma församlingen för överhuvudena för stater och regeringar på dessa specialfall.
2. Församlingen för överhuvudena för stater och regeringar kan då begära att Kommissionen genomför en grundligare undersökning av dessa fall och gör en faktaredovisning, tillsammans med sina slutsatser och rekommendationer.
3. En nödsituation vederbörligen uppmärksammas av Kommissionen skall lämnas in av denna till ordföranden i församlingen för överhuvudena för stater och regeringar, som kan begära en grundligare undersökning.

192

Artikel 59

1. Alla åtgärder som vidtagits inom ramen för bestämmelserna i denna Stadga skall förbli hemliga tills den tid som församlingen för överhuvudena för stater och regeringar beslutar.
2. Men rapporten skall offentliggöras av ordföranden för Kommissionen, efter beslut av församlingen för överhuvudena för stater och regeringar.
3. Rapporten om Kommissionens verksamhet skall offentliggöras av dess ordförande, när den har beaktats av församlingen för överhuvudena för stater och regeringar.

Kapitel IV – Tillämpliga principer

Artikel 60

Kommissionen ska hämta inspiration från internationella lagar om mänskliga och folkens rättigheter, särskilt från bestämmelserna i olika afrikanska konventioner om mänskliga och folkens rättigheter, FN-stadgan, Organisationen för afrikansk enhet, den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, andra konventioner som antagits av FN och de afrikanska länderna, i fråga om mänskliga och folkens rättigheter samt från bestämmelserna i olika fördrag som antagits av särskilda FN-organ där parterna i denna Stadga är medlemmar.

Artikel 61

Kommissionen skall också beakta, som underordnade åtgärder för att fastställa rättsprinciper, andra allmänna eller särskilda internationella konventioner, regler som uttryckligen erkänts av medlemsstaterna i Organisationen för afrikansk enhet, afrikansk praxis som överensstämmer med internationella normer för mänskliga och folkens rättigheter, seder allmänt accepterade som lag, allmänna rättsprinciper som erkänns av

afrikanska stater samt prejudikat och doktriner.

Artikel 62

Varje medlemsstat skall åta sig att vartannat år från det datum då den aktuella stadgan träder i kraft, skicka in en rapport om de lagstiftande eller andra åtgärder som vidtagits för att verkställa de rättigheter och friheter som erkänns och garanteras av denna Stadga.

Artikel 63

1. Denna Stadga skall vara öppen för undertecknande, ratificering eller anslutning av medlemsstaterna i Organisationen för afrikansk enhet.
2. Dokumenten för ratificering eller anslutning till denna Stadga skall lämnas till generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet.
3. Denna Stadga träder i kraft tre månader efter generalsekreterarens mottagande av ratificering eller anslutning genom en enkel majoritet av medlemsstaterna i Organisationen för afrikansk enhet.

193

Del III: Allmänna bestämmelser

Artikel 64

1. Efter ikraftträdandet av denna stadga, skall ledamöter av Kommissionen väljas i enlighet med relevanta artiklar i denna stadga.
2. Generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet skall sammankalla den första Kommissionens möte i organisationens högkvarter inom tre månader från bildandet av Kommissionen. Därefter skall Kommissionen sammankallas av ordföranden vid behov, dock minst en gång om året.

Artikel 65

För varje stat som kommer att ratificera eller ansluta sig till denna Stadga sedan den trätt i kraft, skall stadgan träda i kraft tre månader efter den dag då staten i fråga skickade sitt dokument för ratificering eller anslutning.

Artikel 66

Särskilda protokoll eller avtal kan, vid behov, komplettera bestämmelserna i denna stadga.

Artikel 67

Generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet skall underrätta organisationens medlemsstater om inskickandet av dokument för varje ratificering eller anslutning.

Artikel 68

Denna Stadga får ändras om en stat gör en skriftlig begäran om detta till generalsekreteraren för Organisationen för afrikansk enhet. Församlingen för överhuvudena för stater och regeringar får endast behandla förslaget till ändring sedan alla de stater som har korrekt information om det och Kommissionen, har yttrat sig om det på begäran av den sponsrande staten. Ändringen skall godkännas med enkel majoritet av medlemsstaterna. Den ska träda i kraft för varje stat som har godtagit den i enlighet med sina konstitutionella förfaranden, tre månader efter det att generalsekreteraren har fått meddelande om godkännande.

Antagen av artonde församlingen för överhuvudena för stater och regeringar juni 1981 – Nairobi, Kenya